

Seksjon for forvaltning av forskning og utdanning

Dato:18.02.2016

Saksnr.:2016/951

Innspill til høring – retningslinjer for karakterskalaen bestått/ikke bestått

Viser til brev av 09. februar hvor det bes om innspill til høring på retningslinjer for karakterskalaen bestått/ikke-bestått, spesielt på forslaget om en generell beskrivelse av kravet til bestått karakter. Det medisinske fakultet har følgende innspill på forslaget fra UHR.

En beståttgrense vil alltid definere et minstekrav til et gitt faglig nivå uansett hvilken av de to karakterskalaene man bruker.

UHR sier i rapporten:

- Dersom kravet til bestått skulle knyttes til et bestemt karaktertrinn, måtte det etter kvalifikasjonsrammeverket være karakteren E. Dette er en dårlig løsning siden kravet til karakteren E er at *kandidaten oppfyller minimumskravet, men heller ikke mer.*

Vår vurdering er at man ved å sette kravet til bestått som:

- Kandidaten har oppnådd kravene til læringsutbytte og viser nødvendige kunnskaper, ferdigheter og kompetanse

omgår problematikken ved å nedjustere læringsutbyttebeskrivelser til minimumskrav, og således er like langt som det UHR selv kaller en dårlig løsning. En alternativ tolkning er at en beståttgrense er lik eller nesten lik en 100 % prestasjon, men som UHR selv sier i rapporten så er det ulike grunner til at man velger å bruke en bestått/ikke-bestått skala.

Å sette minimumskrav og idealkrav som identiske størrelser kan være gyldig i noen høyrisikoevalueringer – altså ved kompetanse som man må kunne. Vår erfaring er at dette ikke gjelder majoriteten av eksamener hvor skalaen bestått/ikke-bestått brukes i dag. Dette grepet mener vi er problematisk, og vi ser ingen annen begrunnelse for å sette kravet til bestått med

Fakultetsadministrasjonen

Postadr.: Postboks 1078 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Sogn Arena, Klaus Torgårds vei
3, 2. et., 0372 Oslo

Telefon: 22 84 53 00

Telefaks: 22 84 53 01

postmottak@medisin.uio.no

www.med.uio.no

Org.nr.: 971 035 854

formuleringen over enn at UHR på sikt ønsker at bestått/ikke-beståttsskalaen kun skal brukes ved eksamener hvor idealkrav og minimumskrav er tilnærmet identisk. Det kan innebære store omveltninger for mange fagfelt, og vil i teorien kunne innebære en radikal innskrenkning i bruken av bestått/ikke-beståttsskalaen.

Det medisinske fakultet er enig i at en eksamen må knyttes opp til et uttrykt kvalitativt mål uansett hvilken karakterskala som brukes, men vi kan ikke stille oss bak å koble beståttgrensen til et minimumskrav av læringsutbytte slik rapporten fra UHR legger opp til.

Vennlig hilsen

Ingrid Os
Studiedekan

Unn-Hilde Grasmø-Wendler
Underdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler: Kristin Wium, tlf. 22851572, e-post: kristin.wium@medisin.uio.no

Til:
AF SFFU Seksjon for forvaltning av forskning og utdanning

Dato: 24.02.2016
Saksnr.: 2016/951 KYRRE

HF's svar på høring - retningslinjer for karakterskalaen bestått / ikke bestått

Det vises til notat 9. februar 2016 om høring på UHRs forslag til retningslinjer for karakterskalaen bestått /ikke bestått.

Vi har følgende innspill:

A. Vi er enige i at kravet til bestått karakter ikke knyttes til noe trinn i bokstavkarakterskalaen.

B. Når det gjelder forslaget til generell beskrivelse av kravet til bestått karakter:

Kandidaten har oppfylt kravene til læringsutbytte og viser nødvendige kunnskaper, ferdigheter og kompetanse,

synes vi at *viser* klinger merkelig, og at *nødvendige* ikke behøver å oppfattes som spesielt bra. Vi foreslår isteden:

Kandidaten har oppfylt kravene til læringsutbytte og har tilfredsstillende kunnskaper, ferdigheter og kompetanse.

C. Vi er enige i kravene til innhold i emnebeskrivelser som vurderes etter skalaen bestått/ikke bestått.

D. Når det gjelder spørsmålet om det er ønskelig å utrede behovet for en karakterskala med et ekstra trinn, mener vi å ha oppfattet at dette behovet har sin opprinnelse i helseutdanninger der bestått/ikke bestått brukes i et slikt omfang at det er vanskelig å sile ut dem som egner seg for forskerutdanning. Vi ønsker ikke et tredje trinn bl.a. av følgende grunner:

1. Hvis emnet bare skal dokumentere at studentene har nådd et visst nivå (dvs. det tilfredsstillende nivået for videre studier og ansvarlig yrkesutøvelse), synes vi det er rart at det skal finnes to slike nivåer.
2. Hvis kravet til bestått skal framgå av emnebeskrivelsen, bør også tilleggskravet til den enda bedre karakteren framgå. Mange studenter vil nok klare et slikt krav hvis det først meddeles dem og refereres til i undervisningen, men da vil den beste karakteren bli mer vanlig og ikke bare gis de ekstra flinke.
3. I dag inngår ikke bestått/ikke bestått-emner i grunnlaget for karakterberegningen for opptak til master ved UiO. Hvis dette ikke endres, vil det å anstrenge seg for å få den beste bestått-karakteren ikke spille noen rolle for opptak til master. Da synes vi at en slik belønning til studentene som bruker tid på en bedre beståttkarakter, smaker mer av blår enn av egentlig belønning. De burde heller jobbe for bedre bokstavkarakterer.

Med hilsen

Eirik Welo
prodekan for studier

Bjarne Skov
fungerende seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Kyrre Vatsend
+4722855980, kyrre.vatsend@hf.uio.no

Til:

AF SFFU Seksjon for forvaltning av forskning og utdanning

Dato: 02.03.2016

Saksnr.: 2016/951 BERGKVAM

MN-fakultetets innspill til høring - retningslinjer for karakterskalaen bestått / ikke bestått

Vi viser til notat datert 9. februar 2016 om høring på UHRs forslag til retningslinjer for karakterskalaen bestått/ikke bestått.

Kobling mellom bokstavkarakterskala og skalaen for bestått/ikke bestått

MN-fakultetet mener at karakterskalaen bestått/ikke bestått skal være en selvstendig skala og ikke kobles til et bestemt nivå på bokstavkarakterskalaen. Det må være beskrivelsen i læringsutbyttebeskrivelsene (LUBene) som avgjør det faglige nivået for å gi bestått, og ikke en fastsatt kobling mellom karakterskalaene.

Generell beskrivelse av kravet til bestått

UHR foreslår at kravet til karakteren bestått/ikke bestått skal lyde: "Kandidaten har oppfylt kravene til læringsutbytte og viser nødvendige kunnskaper, ferdigheter og kompetanse."

MN-fakultetet mener det er bedre å skrive at kandidatene viser tilfredsstillende kunnskaper. Dette vil også være mer i tråd med MN-fakultetets egen karakterbeskrivelse for bestått/ikke bestått som ble skrevet i 2015. Denne var et resultat av interne diskusjoner om hvordan vi skal beskrive kravene som settes til det faglige nivået som bruker karakterskalaen bestått/ikke bestått. Beskrivelsen som MN-fakultetet vedtok lyder

Bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at kandidaten har bred faglig kunnskap innen hele emnet, og god kunnskap innen de mest sentrale områdene. Bruken av fagterminologi er tilfredsstillende og besvarelsen/presentasjonen er klar og presis. Kandidaten viser også god faglig vurderingsevne og selvstendighet. Hvis laboratoriearbeid, feltarbeid og lignende inngår i eksamenen, må kandidatens tekniske ferdigheter være tilstrekkelig til å kunne gjennomføre slike oppgaver på en selvstendig og sikker måte.

Kravet om bred kunnskap i emnet betyr at det ikke kan være store kunnskapshull innen pensum. Manglende eller utilfredsstillende besvarelse av enkelte oppgaver kan derfor ikke kompenseres ved svært god besvarelse av andre. Oppgavene kan likevel vektet ulikt under vurderingen, avhengig av hvor sentrale de er for emnet.

Ikke bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at kandidaten har mangelfull kunnskap innen sentrale områder av pensum, eller betydelige kunnskapshull i mer perifere temaer. Kandidaten har ikke tilstrekkelig faglig kunnskap, metodiske ferdigheter eller generell kompetanse til å kunne anvende det oppnådde læringsutbyttet fra emnet på en selvstendig måte.

Som en fortsettelse av arbeidet med denne karakterbeskrivelsen holder MN-fakultetet på med å lage LUBer for våre emner. LUBene vil angi de faglige kravene, og for emner som bruker karakterskalaen bestått/ikke bestått vil det fremkomme hvilke krav som må være oppfylt for å bestå.

Innhold i emnebeskrivelser

MN-fakultetet er enig i at det i alle emnebeskrivelser som vurderes etter skalaen bestått/ikke bestått skal beskrives

- Læringsutbyttet med utgangspunkt i kvalifikasjonsrammeverket
- Obligatoriske arbeidskrav
- Kravet til bestått karakter
- Vurderingsdokumenter/poengskjema som tar utgangspunkt i læringsutbyttene

Bestått/ikke bestått vs godkjent/ikke godkjent

MN-fakultetet er enig i at karakteren bestått/ikke bestått brukes på selvstendige emner, mens godkjent/ikke godkjent brukes som arbeidskrav for emnene på en sånn måte at kun kandidater som får godkjent arbeidskravene kan få ta avsluttende eksamen i en eller annen form.

Ekstra trinn i skalaen for bestått/ikke bestått

MN-fakultetet ønsker ikke at det ikke innføres et ekstra trinn i skalaen for bestått/ikke bestått for å skille ut de som egner seg for forskerutdanning. Hos oss brukes karakterskalaen bestått/ikke bestått på bachelor- og masteremner først og fremst for redskapsemner der kandidatene må tilegne seg et minimumsnivå. For emner der det er viktig at kandidatene oppnår høy kompetanse brukes bokstavkarakterskalaen. For emner på phd-nivå ved MN-fakultetet gis det kun bestått/ikke bestått. Heller ikke på dette nivået ønsker vi et ekstra trinn i skalaen for å skille ut de ekstra gode.

Med hilsen

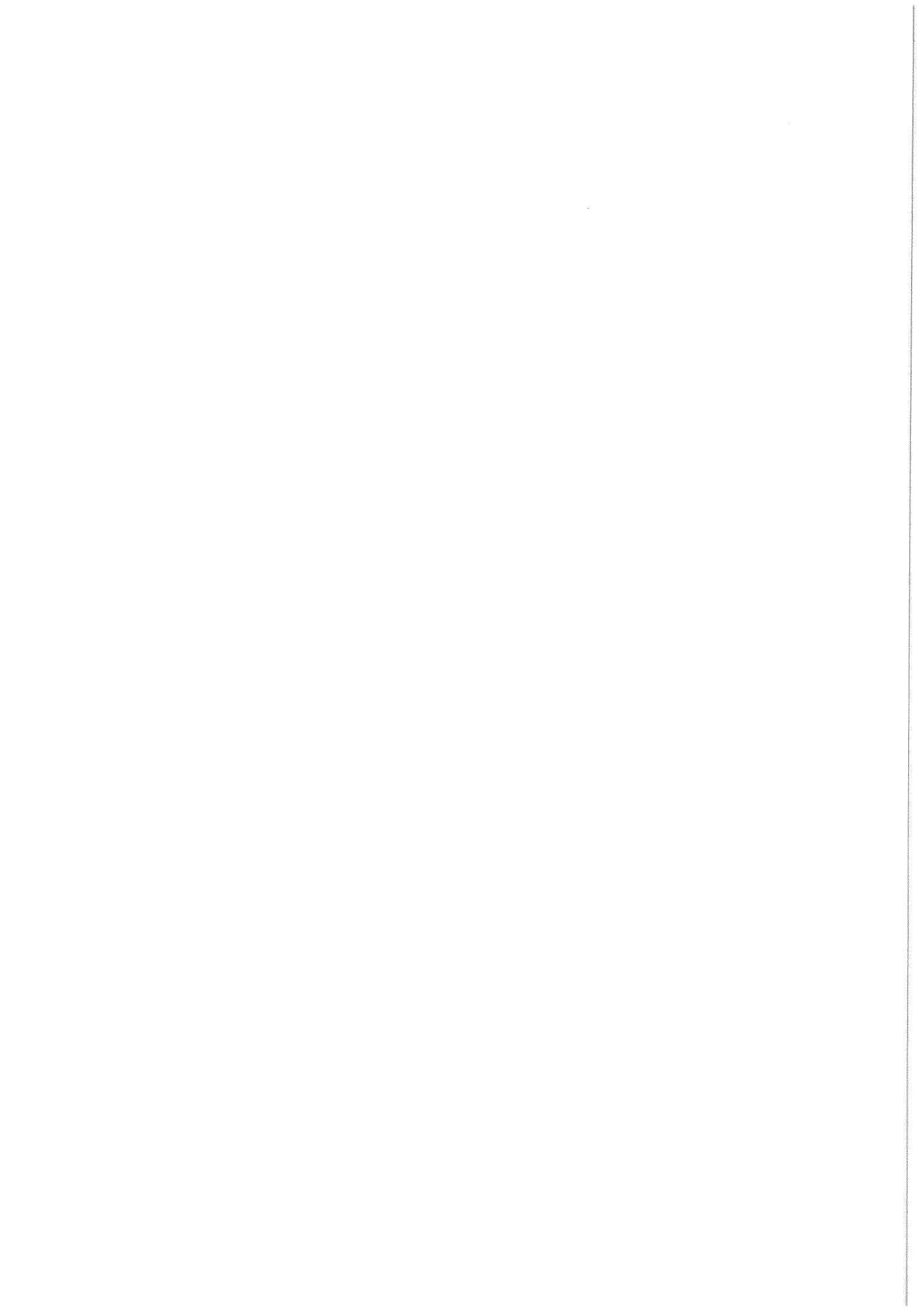
Solveig Kristensen
studiedekan

Hanne Sølna
studieleder

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Kopi til:
AF SFFU Seksjon for forvaltning av forskning og utdanning

Saksbehandler:
Øystein Bergkvam
+4722856345, oystein.bergkvam@mn.uio.no

Til:
AF SFFU Seksjon for forvaltning av forskning og utdanning

Dato: 26.02.2016
Saksnr.: 2016/951 HEGEGLO

ODs svar på høring - retningslinjer for karakterskalaen bestått/ikke bestått

Vi viser til notat av 09.02.16 om høring på UHRs forslag til retningslinjer for karakterskalaen bestått/ikke bestått.

Det odontologiske fakultet (OD) er bedt om å vurdere arbeidsgruppens forslag til retningslinjen for bruk av bestått/ikke bestått. Arbeidsgruppen foreslår at den generelle retningslinjen blir:

«Kandidaten har oppfylt kravene til læringsutbytte og viser nødvendige kunnskaper, ferdigheter og kompetanse».

OD anser det som viktig at studentenes holdning også vurderes i emner hvor bestått/ikke bestått brukes, og vi foreslår derfor at retningslinjen blir:

«Kandidaten har oppfylt kravene til læringsutbytte og viser nødvendige kunnskaper, ferdigheter, kompetanse og holdninger».

Fakultetet er også bedt om å vurdere følgende anbefalinger fra arbeidsgruppen:

Institusjonene vurderer og diskuterer bruken av de to karakterskalaene:

Det odontologiske fakultet bruker både skalaen A-F og bestått/ikke bestått. Bestått/ikke bestått bruker vi fortrinnsvis ved praktisk-kliniske eksamener. OD forholder seg med dette til tilsvar gitt av karakterpanel A (Universitets- og høyskolerådets karakterundersøkelse for de 5- og 6-årige profesjonsstudiene rapport fra 2013).

Kravet til bestått karakter ikke knyttes til et trinn i bokstavkarakterskalaen:

OD anser de to karakterskalaene som forskjellige, og knytter derfor ikke kravet til bestått til trinn i karakterskalaen.

Generelt ønsker OD at det jobbes for nasjonale retningslinjer og harmonisering av karaktersetting innenfor hver utdanning. Vi anser det som viktig at f.eks. odontologiutdanningen i Oslo, Bergen og Tromsø diskuterer retningslinjene for bestått/ikke bestått.

Det gis en generell beskrivelse av kravet til bestått karakter som er som følger:

Kandidaten har oppfylt kravene til læringsutbytte og viser nødvendige kunnskaper, ferdigheter og kompetanse.

Fakultetet foreslår som nevnt at «holdninger» tas med i den generelle beskrivelsen av kravet til bestått.

I alle emnebeskrivelser som vurderes etter skalaen bestått/ikke bestått beskrives:

o Læringsutbyttet med utgangspunkt i kvalifikasjonsrammeverket

o Obligatoriske arbeidskrav

o Kravet til bestått karakter

o Vurderingsdokumenter/poengskjema bør ta utgangspunkt i læringsutbyttene, og det bør vises til disse dokumentene i emnebeskrivelsene

OD er enig i arbeidsgruppens forslag om punktene i emnebeskrivelsene.

Karakteren bestått/ikke bestått brukes på selvstendige emner mens godkjent/ikke godkjent ikke regnes som karakter og brukes på arbeidskrav

Fakultetet har lagt opp bruken av bestått/ikke bestått (studiepoenggivende) og godkjent/ikke godkjent, slik det er beskrevet her.

UHR vurderer spørsmålet om å innføre et ekstra trinn i skalaen bestått/ikke bestått

Fakultetet mener at innføringen av et ekstra trinn i karakterskalaen, gjør at den nærmer seg skalaen A-F. Vi ønsker derfor ikke at skalaen graderes utover bestått/ikke bestått, og ber om at dette tas med i vurderingen UHR gjør på et senere tidspunkt.

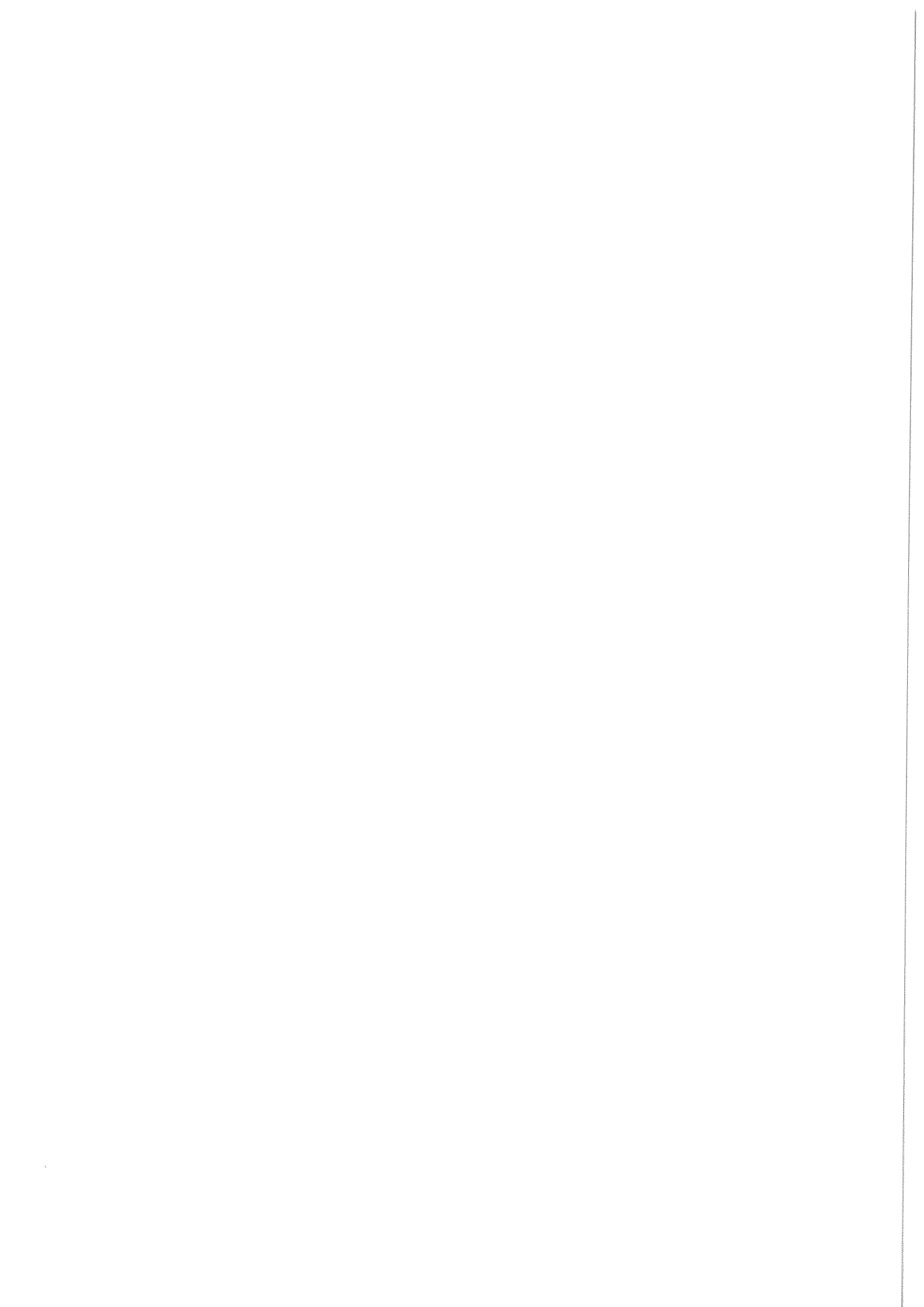
Med hilsen

Anne Merete Aass
Prodekan for studier

Hege Glomsaker-Gjessing
Fung. seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Hege Glomsaker-Gjessing
+4722852286, hege.glomsaker-gjessing@odont.uio.no

Til:
AF SFFU Seksjon for forvaltning av forskning og utdanning

Dato: 25.02.2016
Saksnr.: 2016/951 KARHEN

SV-fakultetets svar på høring - retningslinjer for karakterskalaen bestått/ikke bestått

Vi viser til notat om høring på UHRs forslag til retningslinjer for karakterskalaen bestått/ikke bestått.

SV-fakultetet slutter seg til forslaget om den generelle beskrivelsen av bestått karakter. Vi har følgende innspill:

- Vi støtter forslaget om at kravet til bestått karakter ikke skal knyttes til et trinn i bokstavkarakterskalaen.
- Vi er enige i at læringsutbytte og kravet til bestått karakter skal beskrives i emnebeskrivelser som vurderes etter skalaen bestått/ikke bestått.
- Så lenge det også finnes en bokstavkarakterskala, mener vi det ikke er nødvendig å utvide bestått/ikke bestått-skalaen med et ekstra trinn for utmerkede prestasjoner.

Med hilsen

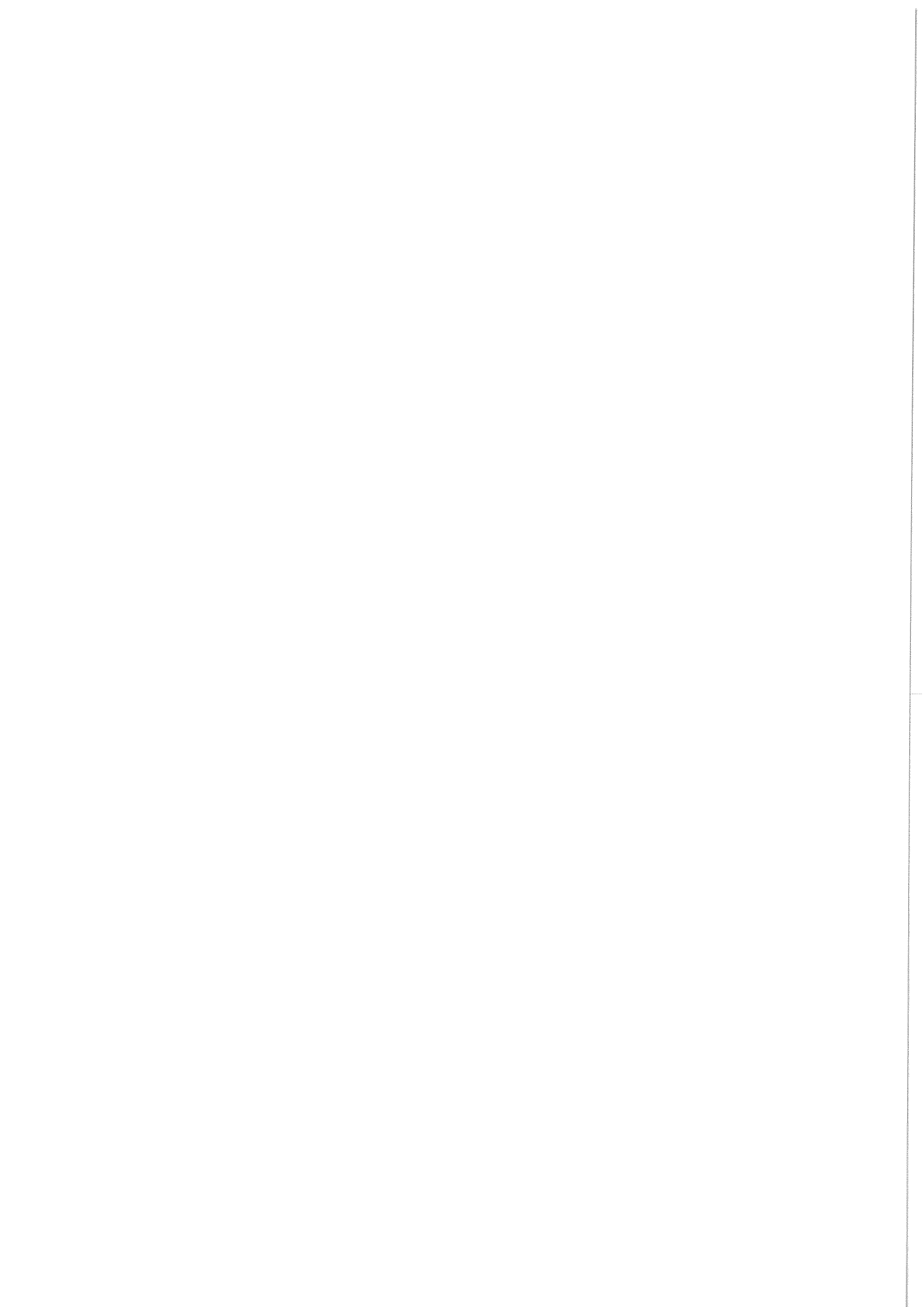
Ingjerd Hoëm
studiedekan

Tone Vold-Sarnes
seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Kari Henriksen
+4722856266, kari.henriksen@sv.uio.no

Til:

AF SFFU Seksjon for forvaltning av forskning og utdanning

Dato: 29.02.2016

Saksnr.: 2016/951 INSKJE

UV-fakultetets innspill til høring - retningslinjer for karakterskalaen bestått / ikke bestått

UV-fakultetet har sendt retningslinjer for karakterskalaen bestått/ikke bestått på høring til instituttene og CEMO. CEMO vil ettersende ett eget høringssvar senest torsdag 3.mars 2016.

Uttalelsen er basert på svaret fra Institutt for lærerutdanning og skoleforskning (ILS).

Vi støtter forslaget om å innføre en generell beskrivelse av kravet til bestått karakter. Det har vært mye usikkerhet i universitets- og høgskolesektoren om hvordan karakterskalaen bestått / ikke bestått skal anvendes, og det har utviklet seg lokale praksiser på de ulike institusjonene. En generell beskrivelse vil kunne bidra til en mer enhetlig bruk av skalaen.

Vi støtter også det konkrete forslaget til generell beskrivelse av bestått karakter, men foreslår én mindre endring, nemlig at «kompetanse» endres til «generell kompetanse». I sin rapport skriver arbeidsgruppen at de tar utgangspunkt i kvalifikasjonsrammeverket, og formuleringen «generell kompetanse» vil være mer i tråd med dette.

Vi foreslår dermed følgende generelle beskrivelse av bestått: «Kandidaten har oppfylt kravene til læringsutbytte og viser nødvendige kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.»

Vi ønsker ikke et ekstra trinn i skalaen bestått / ikke bestått. Hvis en institusjon ønsker å rangere studentenes prestasjoner i et emne, fungerer bokstavkarakterene godt. For mange emner der skalaen bestått / ikke bestått brukes, for eksempel i praksisemner i profesjonsutdanninger, kan grensen mellom bestått og et nytt høyere nivå være svært problematisk å trekke. En eventuell ny tredelt karakterskala bør derfor ikke erstatte den nåværende skalaen bestått / ikke bestått, men kun være et alternativ til denne som de enkelte utdanningene kan velge å benytte hvis det passer for deres utdanninger.

Med hilsen

Eli Ottesen
studiedekan

Line Sletten
seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.
Saksbehandler: Ingunn Skjerve, +4722855119, ingunn.skjerve@uv.uio.no

